

Parama Ukrainai

2022 m.

Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymas (LPI)

Parama pripažįstama, kai ji teikiama:

- Lietuvos paramos gavėjo statusą turinčioms organizacijoms;
- Užsienio paramos gavėjams:
 - Užsienyje įsteigtoms lietuvių organizacijoms;
 - Europos ekonominės erdvės valstybių paramos gavėjams.

Patvirtinus LPI 7 str. 5 dalies pakeitimus parama yra pripažįstama, kai ji teikiama:

- užsienyje esantiems juridiniams asmenims, organizacijoms ir valstybinėms institucijoms, kurios įsteigtos valstybėse, esančiose Vyriausybės sudarytame nusikaltimus ir jų padarinius patiriančių šalių sąraše.

Paramos įforminimas

Paramos teikimo / gavimo faktas turi būti įforminamas paramos teikimo faktą patvirtinančiais dokumentais, kurie:

- Atitinka Buhalterinės apskaitos įstatymo nustatytus rekvizitus;
- Yra laisvos formos ir / arba sumokėjimą patvirtinantis dokumentas.

Nepaprastosios padėties metu paramai > 14 500 Eur Ukrainai nebūtina notarinė forma:

- Užtenka laisvos formos bei sumokėjimą patvirtinančių dokumentų;
- Atlikus bankinį pavedimą užtenka banko išrašo, kuriame aiškiai įvardinta lėšų pervedimo paskirtis ir suma.

Paramą teikiantys **asmenys**

- Gyventojai teikti paramą gali per pelno nesiekiančias organizacijas, tiesiogiai Ukrainai.
- Juridiniai asmenys teikti paramą gali per pelno nesiekiančias organizacijas, kurios turi **paramos gavėjo statusą** arba aukščiau minėtiems užsienio paramos gavėjams.
- Iki kitų kalendorinių metų gegužės 15 d. įmonė, suteikusi paramą, turi VMI pateikti ir **Paramos teikimo metinę ataskaitą (FR0477)**.

Paramos gavėjai

Paramos gavėjai gautą paramą gali naudoti savo nuostatuose numatytiems LPĮ nurodytiems visuomenei naudingiems tikslams, labdarai ar gautą paramą perduoti LPĮ 7 str. nurodytiems paramos gavėjams:

- Nepaprastosios padėties metu parama laikytina panaudota pagal **paskirtį**, kai ji teikiama Ukrainos subjektams ir nukentėjusiems nuo karo Ukrainos piliečiams.
- Paramos gavėjai iki kitų kalendorinių metų gegužės 15 d. turi pateikti duomenis apie suteiktą paramą **Paramos gavimo ir panaudojimo metinėje ataskaitoje (FR0478)** deklaruojant kaip panaudotą visuomenei naudingai veiklai (IV dalies 22 laukelyje).

- Uždirbusiems pajamas pagal PMĮ 28 str. 1 dalį paramos gavėjams iš pajamų **leidžiama** atskaityti visas išmokas, perleistą turtą, suteiktas paslaugas, kurios skirtos paramai.

Mokesčio lengvatos **taikomos** paramai per paramos gavėjus

Pelno mokesčio įstatymas (PMĮ) 28 str. 2 d.

Paramos teikėjai gali iš pajamų du kartus atskaityti LPĮ nustatyta tvarka paramai skirtas išmokas, įskaitant suteiktų paslaugų/materialinių vertybių vertę, kuri yra < nei **40 proc.** gautų pajamų*.

**Pajamos apskaičiuojamos atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių atskaitymus, išskyrus suteiktą paramą ir ankstesnių mokestinių laikotarpių nuostolius.*

Mokesčio lengvatos **taikomos** paramai per paramos gavėjus

Pridėtinės vertės mokestis (PVM)

Kai PVM mokėtojai teikia paramą, remiant Ukrainą, per paramos gavėjus:

- **Prekėmis**, kurios buvo skirtos šių PVM mokėtojų apmokestinamai veiklai vykdyti ir ši parama yra susijusi su Lietuvoje įvesta nepaprastąja padėtimi, tai nuo šių prekių apmokestinamosios vertės (neatsižvelgiant į jų vertę) PVM neturi būti skaičiuojamas ir PVM mokėtojai nepraranda teisės į tokių prekių PVM atskaitą;
- **Paslaugomis** pagal sudarytą paramos teikimo sutartį, Lietuvoje įvedus nepaprastąją padėtį, tai nelaikoma paslaugų suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti;
- **Lėšomis***, su PVM susijusių prievolių dėl tokios paramos teikimo neatsiranda.

** PVM prievolė neatsiranda ir skyrus lėšas tiesiogiai ukrainiečiams.*

Mokesčio lengvatos **netaikomos** paramai tiesiogiai ukrainiečiams

- Kai parama teikiama prekėmis **tiesiogiai karo pabėgėliams (fiziniams asmenims)**, kurių pirkimo PVM buvo įtrauktas į PVM atskaitą, laikoma, kad prekės buvo suvartotos PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti ir PVM mokėtojai turi apskaičiuoti šių prekių pardavimo PVM;
- Kai paslaugos teikiamos neatlygintinai **tiesiogiai karo pabėgėliams (fiziniams asmenims)**, jos laikomos paslaugų suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti ir PVM mokėtojai turi apskaičiuoti šių paslaugų pardavimo PVM.

Lietuvos įmonėms apie pagalbą ukrainiečiams darbuotojams

GPM mokėti nereikia ir išlaidos priskiriamos prie pelno mokesčio leidžiamų atskaitymų, kai įmonė:

- Apmoka ukrainiečių darbuotojų grįžimą į Ukrainą dėl visuotinės mobilizacijos.
- Išnuomoja butus ukrainiečiams darbuotojams ir jų šeimos nariams.
- Sumoka vienkartinę iki 1 MMA dydžio kompensaciją įsikurti Lietuvoje.
- Padovanoja iki 200 eurų vertės dovaną (pinigais, materialinėmis vertybėmis) per metus.

Informacija apie paramą nuolatos atnaujinama

Informacija VMI svetainėje

<https://bit.ly/ApiePagalbaUkrainai>

DUK

<https://bit.ly/DUKparamaUkrainai>

E-seminaras VMI Youtube kanale

<https://bit.ly/VMIseminrasParamaUkrainai>

Atsakome į klausimus

Ar galima tikėtis, kad bus nuimti paramos apribojimai paramai Ukrainai, nes naujoms mažom įmonėms numatyti metų pabaigos pelno dalį, kurią galima skirti paramai, labai sudėtinga?

Vienetai suteikę neatlygintą paramą pagal LPĮ, gali taikyti PMĮ 28 straipsnio 2 dalies nuostatas, t. y. iš pajamų du kartus atskaityti LPĮ nustatyta tvarka paramai skirtas išmokas, įskaitant suteiktų paslaugų/materialinių vertybių vertę, bet ne didesnes kaip 40 proc. gautų pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamas pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių atskaitymus, išskyrus suteiktą paramą ir ankstesnių mokesčių laikotarpių nuostolius.

Vienetai paramą skirti gali be apribojimų, tačiau pagal PMĮ nuostatas apskaičiuodami apmokestinamąjį pelną, taikant PMĮ 28 str. 2 dalyje nustatytą lengvatą, turi **tenkinti nustatytus ribojimus.**

Paramos gavėjas įsipareigoja priimtą paramą panaudoti pagal tikslinę paskirtį, numatytą Sutarties 1.2. p. ir užtikrinti, kad skiriama parama neviršys 75 Eur vienam asmeniui. Iki šios ribos teikiant paramą konkrečiam labdaros gavėjui nereikia tikslinti pirkimo PVM. Kaip Ukrainos gyventojų rėmimo atveju? Ar privalome laikytis tokios pačios nuostatos, norint netikslinti pirkimo PVM?

Kai perduodama parama paramos gavėjams ne pelno siekiančioms organizacijoms materialinėmis vertybėmis, kurios buvo skirtos šių PVM mokėtojų PVM apmokestinamai veiklai vykdyti ir ši parama yra susijusi su visoje šalyje įvestos nepaprastosios padėties suvaldymu ir pasekmių likvidavimu, tai nuo kaip parama perduotų prekių (neatsižvelgiant į jų vertę) apmokestinamosios vertės PVM neturi būti skaičiuojamas ir PVM mokėtojai nepraranda teisės į tokių prekių PVM atskaitą.

Teikiant paramą Ukrainai, ar reikės vėliau VMI įrodyti dokumentais, jog prekės, skirtos Ukrainai, buvo išvežtos iš Lietuvos? Jeigu taip, kokie tai dokumentai?

Kokio dokumento reikia, kad galėtume apskaitoje pripažinti paramą, kai įmonė suteikia paramą materialinėmis vertybėmis, pvz. maistu, rūbais ir pan., paramos gavėjui, kuris šias vertybes perduoda nuo karo nukentėjusiems Ukrainos žmonėms?

Turi būti paramos teikimo faktą prekėmis patvirtinantis dokumentas: sutartis arba laisvos formos dokumentas, turintis Buhalterinės apskaitos įstatyme nustatytus rekvizitus.

Suteikiant paramą piniginėmis lėšomis per banką, užtenka turėti sumokėjimą patvirtinantį dokumentą (faktišką mokėjimą patvirtinantį banko išrašą, kuriame aiškiai įvardinta lėšų pervedimo paskirtis).

Per laikotarpį, kai Lietuvoje yra įvesta nepaprastoji padėtis, Lietuvos įmonė, PVM mokėtoja, planuoja skirti paramą Ukrainai, įsigydama automobilį (preliminari kaina be PVM 7 900 Eur, kategorija - N1). Kartu su automobiliu bus perduotas kuras kanistruose. Minėta transporto priemonė bus perduota fiziniams asmenims prie Ukrainos sienos. Ar atsiranda prievolė Bendrovei skaičiuoti suvartojimą privatiems poreikiams tenkinti nuo paramos suteikimo?

Jei įmonės veikla nėra susijusi su automobilių prekyba, tai visų pirma, įsigijus automobilį jo pirkimo PVM į PVM atskaitą netraukiamas (PVM įstatymo 58 str. 1 d.) ir atidavus nemokamai su PVM susijusių prievolių neatsiranda.

Jei veikla yra prekyba automobiliais ir įmonė įtraukė automobilio pirkimo PVM į PVM atskaitą, tai atidavus tokį automobilį (su degalais), kaip paramą fiziniams asmenims laikoma, kad prekės buvo suvartotos PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti ir įmonė turi apskaičiuoti šių prekių pardavimo PVM.

Kaip apiforminti paramą (maitinimą restoranuose ir apgyvendinimą viešbučiuose), kai parama suteikiama ne per paramos organizacijas (ne paramos gavėjo statusą turintiems LR įregistruotiems paramos gavėjams), o tiesiogiai Ukrainos piliečiams, esantiems Lietuvoje?

Siekiant pripažinti pelno siekiančių vienetų patirtas išlaidas suteikta parama, piniginės lėšos, materialinės vertybės bei paslaugos neatlygintinai turi būti teikiamos **paramos gavėjams** (juridiniams asmenims). Tuo atveju, kai įmonė paramą teikia tiesiogiai fiziniams asmenims, tai tokios patirtos išlaidos priskiriamos įmonės neleidžiamiems atskaitymams kaip nesusiję su pajamų uždirbimu ir neįprastinės įmonės vykdomai veiklai sąnaudos.

Asociacija yra pervedusi gruodžio mėnesį avansą tiekėjui iš Ukrainos. Nepavyksta su tiekėju susisiekti jau kurį laiką, panašu, kad ir nepavyks. Nebesitikime gauti prekių, nebesitikime atgauti ir avanso. Ar pervestas avansas gali būti laikomas beviltiška skola? Šios išlaidos bus dengiamos iš turimos paramos, gautos pagal LPĮ. Ar suma nebus apmokestinta pelno mokesčiu?

Nepaprastosios padėties Lietuvos Respublikoje metu, vadovaujantis MAĮ 10 straipsnyje nustatytu turinio viršenybės prieš formą principu, taip pat šiuo įstatymu įtvirtintais teisingumo ir protingumo kriterijais, asociacijos gauta parama, panaudota avansui apmokėti, laikoma parama panaudota pagal LPĮ paskirtį.

Esame paramos gavėjo statusą turinti organizacija. Norime surinkti paramą iš rūmų narių (kaip paramos gavėjas). Jei suma iki 14 500 Eur - paramą rinksime pagal paramos sutartis. Ar didesnę negu 14 500 Eur sumą visais atvejais reikia registruoti su sutarti pas notarą?

Jei surinktas lėšas pervesime kaip paramą Ukrainos ambasadai Lietuvoje, kuri neturi paramos gavėjo statuso, ar nereikės mokėti nuo tos sumos pelno mokesčio?

Kai Lietuvoje yra įvesta **nepaprastoji padėtis** ir:

- teikiant paramą Ukrainai turėtų būti, tačiau nėra notaro patvirtintos sutarties, bet yra kiti paramos teikimo faktą patvirtinantys dokumentai, suteiktos paramos suma pripažįstama suteikta pagal LPĮ.
- Lietuvoje įregistruoti pelno nesiekiantys vienetai perveda gautą arba pačių skirtą paramą Ukrainai remti, t. y. perduoda Ukrainos subjektams, įskaitant ir nukentėjusiems nuo karo ukrainiečiams, laikoma, kad tokiu būdu panaudota parama yra panaudota pagal LPĮ paskirtį ir mokestinių prievolių neatsiranda.

ŽŪK perdavė Zbaražo raj. Valstybinei administracijai įmonės veikloje naudotą automobilį, kuris buvo pripildytas būtinomis priemonėmis karo metu ir perduotas prie Ukrainos. Įmonė turi automobilio perdavimo aktą ir mašinos išregistravimo, t. y. pirkimo-pardavimo sutartį. Transporto priemonės kaina išregistruojant įrašyta 1 Eur. Automobilio perdavimo aktą pasirašė asmuo perėmęs automobilį. Kaip įmonei apskaityti šią paramą apskaitoje? Ar transporto priemonės likutinė vertė bus leidžiami atskaitymai?

Perduodant paramą ilgalaikiu turtu, paramos vertė nustatoma pagal to turto likutinę vertę (to turto įsigijimo kainos ir leidžiamiems atskaitymams priskirto nusidėvėjimo sumos skirtumą). Perduotos paramos vertė priskiriama ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams pagal PMĮ 28 str. 2 dalį.

Jeigu įmonė suteikia materialines vertybes, pvz. maisto produktus, rūbus, organizacijai, kuri nėra paramos gavėja, bet perduoda maisto produktus nuo karo nukentėjusiems Ukrainos žmonėms. Ar tokios išlaidos turi būti priskiriamos neleidžiamiems atskaitymams pelno mokesčio požiūriu?

Šiuo atveju, išlaidos pelno požiūriu priskiriamos prie neleidžiamų atskaitymų.

Paramos teikėjai gali prie leidžiamų atskaitymų priskirti ir iš pajamų du kartus atskaityti LPĮ nustatyta tvarka paramai skirtas išmokas, įskaitant suteiktų paslaugų/materialinių vertybių vertę, kuri yra < nei 40 proc. gautų pajamų, tuo atveju, jei paramą skiria **per paramos gavėjus ir užsienio vienetus**, nurodytus LPĮ 7 str.

Lietuvos įmonė (turinti paramos gavėjo statusą), kuri nesiverčia apgyvendinimo paslaugomis, perka iš X viešbučio paslaugas (išrašomos, apmokamos sąskaitos), ir taip apgyvendinimą neatlygintinai suteikia Ukrainos šeimoms, kurios į nurodytą įmonę kreipiasi savarankiškai. Ar tokiu atveju įmonė (paramos gavėjas) privalo sudaryti sutartis su atvykstančiais asmenimis ar pareikalauti jų konkrečių dokumentų tam, kad galėtų suteikti apgyvendinimą?

Ar nepriklausomai nuo to, kad apgyvendinimą Ukrainos šeimoms suteiks LT įmonė (paramos gavėjo) tai nebus laikoma parama LR teisės aktų prasme? Ar tokiai įmonei atsiranda suvartojimas privatiems poreikiams tenkinti?

Jeigu pelno nesiekianti Lietuvos įmonė (įstaiga), neatlygintinai suteikia apgyvendinimo paslaugas (įsigytas iš X viešbučio) Ukrainos šeimoms, tai traktuojama ne kaip parama pagal LPĮ, o tiesiog pelno nesiekiančio vieneto vykdoma visuomenei naudinga veikla. Jeigu viešbučio paslaugos yra įsigyjamos iš gautos paramos lėšų, tai tokiu atveju suteikus neatlygintinas apgyvendinimo paslaugas Ukrainos šeimoms, būtų laikoma kad parama panaudota pagal LPĮ nustatytą paskirtį.

Turėtų būti paslaugų suteikto fiziniams asmenims patvirtinantys dokumentai (sutartys arba surašyti laisvos formos dokumentai, turintys privalomus BAĮ nustatytus rekvizitus ir pan.).

Dėl PVM

Kai įmonė, PVM mokėtoja, kuri nesiverčia apgyvendinimo paslaugų teikimu, neatlygintinai suteikia apgyvendinimo paslaugas Ukrainos pabėgėliams, laikoma paslaugų suvartojimu PVM mokėtojo privatiems poreikiams tenkinti ir įmonė turi apskaičiuoti šių paslaugų pardavimo PVM. Šiuo atveju, skaičiuojant PVM, taikomas 9 proc. PVM tarifas.

Ar ūkininkai skirtą paramą galėtų priskirti leidžiamiesiems atskaitymams?

Vadovaujantis GPMĮ 18 straipsnio 3 dalies 8 p., ūkininkai negali priskirti leidžiamiesiems atskaitymams skirtos paramos.

Ar Lietuvos ūkininkų sąjunga gali su ūkininkais pasirašyti paramos sutartis bei paramos (materialinių vertybių) perdavimo - priėmimo aktus (nurodant, kad paramos tikslas - humanitarinė pagalba Ukrainai), jiems dovanojant daržovių, paskerstų gyvulių ar kitų maisto perdirbimui tinkamų produktų, kurie būtų perdirbami į konservus ar vakuuminį pakavimą ir už perdirbimo paslaugas apmokant iš paramos lėšų tai atliekančioms įmonėms?

Taip, tikrai gali.

Jeigu Lietuvos ūkininkų sąjunga materialinėmis vertybėmis suteiktų paramą Ukrainai, t. y. perduotų Ukrainoje paramą priimančiai organizacijai ar nuo karo nukentėjusiems fiziniams asmenims, tai būtų laikoma, kad tokiu būdu ūkininkų sąjungos panaudota parama yra panaudota pagal LPĮ nustatytą paramos paskirtį.

Pažymėtina tai, kad turėtų būti paramos suteikimo faktą patvirtinantis dokumentas (paramos teikimo sutartis arba surašytas laisvos formos dokumentas, turintis privalomus BAĮ nustatytus rekvizitus).

Ūkininkai atkreipia dėmesį ir į tai, kad, jei parama teikiama veikloje naudojamomis materialinėmis vertybėmis, gali tekti apskaičiuoti pardavimo PVM. Išeitų, kad ūkininkai, paaukoję gyvulius konservams, rūkytus mėsos produktus, daržoves ir kitas gėrybes turės susimokėti PVM?

Jeigu ūkininkai PVM mokėtojai skiria paramą prekėmis, kurios buvo skirtos jų PVM apmokestinamai veiklai, paramos gavėjui, šalyje įvedus nepaprastą padėtį, PVM neturi būti skaičiuojamas.

Pavyzdžiui, jei ūkininkas PVM mokėtojas, kurio veikla daržovių auginimas perduoda šias daržoves, kaip paramą paramos gavėjui (ne pelno siekiančiai organizacijai), šalyje įvedus nepaprastą padėtį, tai nuo perduotų daržovių (neatsižvelgiant į jų vertę) PVM neturi būti skaičiuojamas ir PVM mokėtojas nepraranda teisės į prekių / paslaugų, sunaudotų jo veiklai (elektros, vandens ir kt.), pirkimo PVM atskaitą.

Lietuvos ūkininkų sąjunga yra ne PVM mokėtoja, bet pirkdami didelius kiekius šiai paramai maisto produktų sumokėjome už juos ir PVM. Norime paklausti, ar yra kokia galimybė susigrąžinti šį PVM, nebūnant PVM mokėtoju? Galbūt parduodančios įmonės galėtų taikyti kokį lengvatinį PVM tokiems parduodamiems produktams, kurie nuperkami ir naudojami labdarai?

Nesant PVM mokėtoju ir perkant prekes paramai, PVM susigrąžinti negalima. Pardavėjai parduodami prekes, kurios bus naudojamos labdarai, vadovaujantis PVM įstatymo nuostatomis turi jas apmokestinti PVM.

Jeigu paramos gavėjas, ne PVM mokėtojas, už paramos lėšas įsigyja prekių, kurias atiduoda kaip paramą, tai suteiktos paramos materialinėmis vertybėmis vertė yra visa suteiktų prekių savikaina.

Yra įkurtas paramos fondas A remti nukentėjusių įmonių grupių Ukrainoje darbuotojus. Šis fondas gavo iš Lietuvos PVM mokėtojos satelitinius telefonus ir juos perdavė Ukrainos kariams galiojant Lietuvoje nepaprastajai padėčiai. Ar šiuo atveju fondo parama laikoma panaudota ne pagal paskirtį?

Kaip satelitinius telefonus pirkusiai Lietuvos UAB, ar ši labdara bus laikoma parama?

Paramos gavėjai gautą paramą gali naudoti savo nuostatuose numatytiems LPĮ nurodytiems visuomenei naudingiems tikslams ar gautą paramą perduoti LPĮ 7 str. nurodytiems paramos gavėjams. Nepaprastosios padėties metu parama laikytina panaudota pagal paskirtį, kai ji teikiama Ukrainos subjektams ir nukentėjusiems nuo karo Ukrainos piliečiams.

Juridiniai asmenys teikti paramą gali per pelno nesiekiančias organizacijas, kurios turi paramos gavėjo statusą arba aukščiau minėtiems užsienio paramos gavėjams. Kai PVM mokėtojai teikia paramą, remiant Ukrainą, per paramos gavėjui prekėmis, kurios buvo skirtos šių PVM mokėtojų apmokestinamai veiklai vykdyti ir ši parama yra susijusi su Lietuvoje įvesta nepaprastąją padėtimi, tai nuo šių prekių apmokestinamosios vertės (neatsižvelgiant į jų vertę) PVM neturi būti skaičiuojamas ir PVM mokėtojai nepraranda teisės į tokių prekių PVM atskaitą.

Šis fondas perka medikamentus pagal poreikį grupės darbuotojams Ukrainoje. Kokius įrodymus reikia surinkti paramos fondui, kad tikrai lėšos panaudotos pagal paskirtį?

Turi būti paramos teikimo faktą prekėmis patvirtinantis dokumentas: sutartis arba laisvos formos dokumentas, turintis Buhalterinės apskaitos įstatyme nustatytus rekvizitus.

Papildomai atkreipiame dėmesį

Kaip parama suteikti medikamentai gali būti laikomi paramos dalyku, tačiau pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos viešai pateiktą informaciją medikamentus teikti Ukrainai **gali tik farmacinei veiklai licencijuotos įmonės arba trišalę sutartį sudarę nelicencijuoti juridiniai asmenys.**

Daugiau informacijos rasite: <https://sam.lrv.lt/lt/naujienos/vaistais-paremti-ukraina-gali-ir-didmeninio-platinimo-licencijos-neturintys-juridiniai-asmenys>